

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐ ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๘-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ ฉบับประจำวันที ๑๖ เดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๖ หน้า V๑ มูลค่าข่าว ๑,๔๕๒,๙๖๐.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

คนเล่นของ
| อินทรีย์ พาณิชกุล

คุยกับปรมาจารย์ขลุ่ยเมืองไทย

‘ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี’

เสียงบรรเลงขลุ่ยอันลือนามในเพลงเมต อิน ไทยแลนด์ ของวงคาราบาว เมื่อสามสิบปีก่อน ไม่เพียงแต่ทำให้เพลงนี้สมบูรณ์แบบไว้เทียมทาน กลายเป็นตำนานบทหนึ่งของวงการเพลง ทว่ายังส่งผลให้ **ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี** ขึ้นชั้นเป็นมือขลุ่ยระดับแถวหน้าของไทยด้วย

จากเด็กน้อยที่วิ่งเล่นตามท้องทุ่งใน อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี วันหนึ่งบังเอิญไปได้ยินเสียงขลุ่ยท่อนสั้นๆ จากเพลงธรณีกรรแสงในงานศพ บังเกิดความประทับใจ จึงขอยืมมาซื้อขลุ่ยตัวแรก นับแต่นั้นชีวิตก็ไม่เหมือนเดิม เขาหัดเป่าท่อนเดียว ขยับมาเป็นทั้งเพลง ตามมาด้วยเพลงที่สอง สาม สี่ ห้า ต่อไปไม่รู้จบ เสียงดนตรีนำพาไปเข้าเรียนต่อยังเอกดนตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ร่วมวงคาราบาวจนมีชื่อเสียงโด่งดัง ทั้งออกอัลบั้มเดี่ยว ทั้งร่วมงานกับนักดนตรีมากมาย ได้รับเชิญไปเป่าขลุ่ยเปิดงานใหญ่ระดับชาติเป็นหน้าเป็นตาของประเทศ

ก่อนมาถึงจุดสูงสุดของชีวิตเมื่อได้แสดงฝีมือต่อหน้าพระพักตร์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้นเสด็จพระราชดำเนินทุ่งมะขามหย่อง ท่ามกลางประชาชนกว่า 73 ล้านคนที่ชมผ่านรายการถ่ายทอดทางโทรทัศน์

“ไม่น่าเชื่อว่าเสียงขลุ่ยเพียงท่อนเดียวจะพามาไกลขนาดนี้ จากคิดแค่หัดเป่าให้เป็นเพลงที่ชอบ กลายเป็นพกดิตัวมาตลอด วันนี้พูดได้

เลยว่า ขลุ่ยคือชีวิตของผม ผมบอกคนอื่นอยู่เสมอว่าทำอะไรที่มันเกิดจากความรัก มันจะมีความสุข จะทำได้ดี ไม่ใช่เริ่มต้นว่าถูกต้องเก่ง ต้องตั้ง ต้องรวย คิดแบบนี้มันตัดทอนส่วนของชีวิตไปเยอะ ส่วนที่ว่ามันคือส่วนที่ได้สัมผัสกับดนตรีจริงๆ ได้สัมผัสกับความงดงามจริงๆ”

อาจารย์ธนีสร์ในวัย 63 ปีแวต่ายยังคงเจิดจ้า ท่วงท่ากระฉับกระเฉงทุกครั้งที่ได้เล่าให้คนอื่นฟังถึงเรื่องราวชีวิตที่ผูกพันกับเสียงขลุ่ย เช่นเดียวกับวันนี้ที่เขาเปิดดวงรั้งส่วนตัวในหมู่บ้านสามมาร พุดคุยกันภายใต้บรรยากาศเย็นชุ่มฉ่ำด้วยสายฝน

“ทุกประเทศล้วนมีขลุ่ยประจำชาติ ผมเคยลองเป่ามาเกือบหมดแล้ว ขลุ่ยไทยเรานี้แหละดีที่สุดในโลก มันเป็นเครื่องดนตรีที่มีสำนวนสำเนียง เสียงที่บ่งบอกความเป็นไทยชัดเจน คุณสมบัติของขลุ่ยที่ดีขึ้นอยู่กับหลายองค์ประกอบ ทั้งคุณภาพไม้ ความเก่าแก่โบราณ เรื่องเล่าตำนานอภินิหารต่างๆ ก็ทำให้เกิดความขลัง

แต่สำคัญที่สุด ต้องขึ้นอยู่กับคนเป่า เป่าดีคนหันหลังนั่งฟังก็ยิ่งรู้ว่ คนนี้เก่ง เหมือนจอมยุทธ์มีฝีมือชะอย่าง กระป๋องอะไรก็ปรับเปลี่ยนให้ใช้ได้เอง ปรัชญาส่วนตัวคือเสียงที่ดีต้องมาจากหัวใจผู้เล่น จิตใจที่ดีทำให้เกิดความไพเราะเสนาะหู ถ้าเป็นคนจิตใจกักขฬะเลวทราม เสียงจะออกมาไม่ดี วูบๆ วาบๆ ไม่จับใจคน”

การเป็นศิลปินที่ดีต้องฝึกฝนตลอด ฝึกจนกว่าจะหมดลมหายใจ ไม่ว่าจะโด่งดัง หรือเก่งแค่ไหน ถ้าเลิกฝึกเลิกซ้อมเมื่อไหร่ก็ถอยหลังแล้ว”

ทุกวันนี้ นอกจากจะสวมหมวกนักดนตรีรุ่น

ใหญ่ ผู้ผลิตขลุ่ยไทยเทียบเสียงสากลคุณภาพ นัก
สะสมขลุ่ยด้วย อาจารย์ณิสรยังทำในสิ่งที่เขา
ใฝ่ฝันมาตลอดคือ เผยแพร่ความรู้วิชาของ
ตัวเอง ด้วยการเปิดสอนเป่าขลุ่ยฟรีให้แก่
ประชาชนทุกเพศทุกวัย โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ณ
วัดราษฎร์บำรุง หรือวัดบางปลา จ.สมุทร
ปราการ

“สอนวิธีเป่าขลุ่ยแนวใหม่ที่ผมฝึกฝนสั่งสม
มาชั่วชีวิต ฟรี ไม่คิดสตางค์ เพราะผมคิดว่า
อาชีพที่ยั่งยืนที่สุดคืออาชีพที่ไม่เอารายได้ สอน
เข้าไปเถอะ เราไม่ได้สอนแค่เป่าขลุ่ย แต่เราสอน
เรื่องชีวิตด้วย ใครมาเรียนกับผมจะมาด้วยความ
รัก มาแล้วมีความสุข ใครไม่มีความสุขผม
ไล่กลับบ้านเลย” เขาหัวเราะ

ถามว่าขลุ่ยเลาใดบ้างที่เรียกได้ว่าเป็นขลุ่ย
สำคัญในชีวิตของณิสร ศรีกลิ่นดี ขลุ่ยที่มี
ประวัติความเป็นมา มีตำนาน มีความทรงจำที่
ไม่มีวันลืมของผู้ที่ได้รับยกย่องว่าเป็นปรมาจารย์
ขลุ่ยไทยคนนี้

เจ้าตัวตอบอย่างถ่อมตนว่ามีเยอะแยะนับ
ร้อยนับพัน แต่โอกาสนี้ขอเลือกมา 5 เลาเท่านั้น

“หนึ่ง ขลุ่ยของระอา ที่เพิ่งไปเป่าในงานวัด
ไตรมิตรวิทยาราม เมื่อสัปดาห์ก่อน ของ คือ ชน
เผ่าหนึ่งที่อาศัยอยู่ในเขมร ตันตำรับวิชาอาคม
ไสยศาสตร์มนต์ดำขลุ่ยนี้ทำจากไม้ศักดิ์สิทธิ์อายุ
หลายร้อยปีที่เชื่อกันว่าปิดเป่าความชั่วร้ายภูติผี
ปีศาจ พุดต่างๆ ใครเล่นของไส ของนั้นก็กลับ
เข้าตัวผู้นั้น ถึงเรียกว่าของระอา

สอง ขลุ่ยพญาโศก ทำจากต้นไม้ยักษ์ใหญ่
มหึมาเมืองมอญอายุ 500 ปี เล่ากันว่าเมื่อเวลา
บินมาสองแสงระยิบระยับรอบต้น ใครได้ขลุ่ย
เลานี้จะต้องขออนุญาต ต้องเป็นคนที่รู้คุณค่า
เอาไปเล่นด้วยความรัก ไม่ใช่เอาไปประดับฝา
บ้าน

สาม ขลุ่ยทำจากไม้มะขามปรงฟ้า ไม้เดียวกับ
ปีพระอภัยมณีดังที่ปรากฏไว้ในประวัติ
เป็นต้นไม้เนื้อดี เก่าแก่ และล้มเอง ไม่ใช่ถูกโค่น
ขลุ่ยเลานี้ได้ไปเล่นถวายเป็นหลวง เมื่อครั้ง
พระองค์ท่านเสด็จพระราชดำเนินทุ่งมะขาม
หย่อง ปีก่อน

สี่ ขลุ่ยหยก ทำจากหยกแท้เนื้อดีของเมือง
จีน ราคาแพงมาก เสียงจะเย็นๆ สบายใจ และ
ทำขลุ่ยไม้ไผ่ธรรมดาๆ ไม่สวยไม่หรูหรา แต่ขลุ่ย
นี้แหละที่บรรเลงเพลงเมด อิน ไทยแลนด์ จน
คนรู้จักกันทั่ว เป็นอีกเลาที่คนอยากเห็นกับตา
กันเหลือเกิน” อาจารย์ณิสรทิ้งท้ายประโยคด้วย
เสียงหัวเราะ

การสนทนาจบลงแล้ว ฝนหยุดพอดี ก่อน
จากกันเจ้าบ้านไม่วายหยิบขลุ่ยขึ้นมาบรรเลง
เพลงเดือนเพ็ญให้ฟังเป็นบุญหู

เสียงจริงจากมือขลุ่ยตัวจริงระดับปรมา
จารย์นั้น ช่างเป็นอะไรที่สุดยอดจริงๆ □

สารพัดขลุ่ยเล็กๆ ยาวๆ ที่วางอยู่เบื้องหน้า หันซ้ายหันขวายังเห็นวางเรียงอยู่บนชั้น แต่ละเล้าล้วนรูปทรงสีสันผิดแผกกัน บ้างฝังพลอยฝังทับทิม วิจิตรงดงาม บ้างสีลันสะดุดตา บ้างรมดำลงอักขระเลดูขริม ขลังศักดิ์สิทธิ์ จำนวนไม่น้อยถูกเก็บมิดชิดในช่องผ้าลายไทย ไม่นับรวมที่เจ้าบ้านบอกว่ายังมีอีกเพียบนับพันเล้าที่เก็บไว้นในห้องชั้นสอง

โดดเด่นที่สุดเห็นจะเป็นการประทับตราลงบนผิวขลุ่ยแทบทุกเล้าเป็นรูปนางกนิกรร่ำรำ หมายถึงความรักที่มีต่อคุณจุฬาลักษณ์ ศรีกลิ่นดี ภรรยาผู้ล่วงลับ และชฎาฤๅษีอันหมายถึงครูบาอาจารย์ ครอบไว้บนตัวอักษร “ธ” ที่หมายถึงตัวอาจารย์ธนิสร์นั่นเอง

“ขลุ่ยทุกเล้า ผมยกขึ้นไหว้ทุกครั้งที่ยกมาเล่น เพราะถือว่ามีครูบาอาจารย์สิงสถิตอยู่ในนั้น ผมดูแลอย่างดี ปิดฝุ่นเช็ดถูชำระความสกปรกด้วยมือสองข้างนี้ (เขาชูกำปั้นสองข้างขึ้น)

เวลาเหงา เคร้า หรือสุขก็หยิบมาเป่า แล้วแต่อารมณ์จะพาไป เป่ากลางวันบ้างกลางคืนบ้าง ไม่ก็เป่าทั้งกลางวันกลางคืน เป่าข้ามวันข้ามคืนก็มี ยิ่งดึกยิ่งสวด เสียงขลุ่ยจะหวีดหวิวเพราะพริ้งถึงที่สุด เพื่อนบ้านชอบมากกว่าซัง เพราะขลุ่ยเป็นเครื่องดนตรีที่ให้เสียงสงบร่มเย็น สละสลวย ไม่อึกทึกครึกโครม”

“เดี๋ยวนี้ผมหยิบขลุ่ยขึ้นมาเพื่อคิดสร้างงานมากกว่าอื่นใด อย่างเจอคนผมก็ดูว่าเขาเป็นคนยังไง นิสัยยังไง ก็จะพยายามคิดว่าจะแต่งเพลงอะไรเกี่ยวกับคนๆ นี้ดี บางวันไปดูงานศิลปะ ก็ถามตัวเองว่าจะแปลงสุนทรียะที่เกิดจากความงามของศิลปะออกมาเป็นเสียงดนตรีได้ยังไง บางครั้งนั่งเล่นๆ มองฝนตก เดี่ยวก็ได้เพลงแล้ว

